

**Protokoll nr 10 fört vid äldrenämndens
sammanträde tisdagen den 14 december 2017****Tidpunkt:**

Kl. 15.30-15.53

Plats:

Tändstickspalatset, Kreugersalen

Paragrafer 1-18, omedelbart justerade: §§ 7-8 och § 11.

Justerat, den 18 december 2017

Torun Boucher (V)
OrdförandeErik Slottnér (KD)
Vice ordförande**Närvarande:**

Ledamöter

Torun Boucher (V), ordförande

Erik Slottnér (KD), vice ordförande

Mirja Räihä (S)

Bo Hansson (S)

Gisela Norrman (S)

Eivor Karlsson (MP)

Dennis Wedin (M)

Alexandra Grimfors Östback (M)

Elisabeth Bäckström (M)

Anita Lundin (M)

Utdragsbestyrkande

Ersättare:

Catarina Carbell (S), tjänstgörande
Magnus Grönlund (S)
Kerstin Mannerqvist (S)
Halit Azizoglu (MP), tjänstgörande
Erik Vallström (Fi)
Yvonne Riddervik (M)
Johan Frantz (M)
Thomas Linn (M)
Johan Hjelm (L), tjänstgörande
Alfred Askeljung (C)
Britt Westerlind (KD)

Förhinder:

Ledamöterna: Sven Britton (S), Christopher Ödmann (MP)
och Ann-Katrin Åslund (L).

Ersättarna: Maria Elena Gonzales (V) och Gunilla Almén (MP).

Tjänstgörande ersättare:

För Sven Britton (S) tjänstgör Catarina Carbell (S),
för Christopher Ödmann (MP) tjänstgör Halit Azizoglu (MP)
och för Ann-Katrin Åslund (L) tjänstgör Johan Hjelm (L).

Närvarande tjänstemän:

Förvaltningschefen Ann-Christine Hansson, avdelningscheferna
Lisbeth Hagman och Raili Karlsson, ekonomichefen Patrik
Simonsson (under pkt 11) samt nämndsekreteraren Barbara
Ahlmark.

I sammanträdet deltar också biträdande borgarrädssekreterare vid
personal- och äldreroteln Lina Hultman och politisk sekreterare
vid Kristdemokraternas kansli Mejke Runström.

§ 1 Genomgång av närvaro

Ordföranden Torun Boucher (V) öppnar sammanträdet.
Noteras närvarande ledamöter och ersättare.

Ordföranden Torun Boucher (V) välkomnar Erik Slottner (KD) som äldrenämndens vice ordförande eftersom Sofia Modigh tar en längre ledighet från sitt politiska uppdrag i äldrenämnden. Erik Slottner (KD) har på senaste kommunfullmäktige den 11 december 2017 valts in som äldrenämndens vice ordförande för tiden december 2017-december 2018.

Ordföranden Torun Boucher (V) informerar om att kommunfullmäktige har den 11 december 2017 fattat beslut om val av nämnder för år 2018, inklusive sammanställning av äldrenämnden för nästa år.

Ledamoten Christopher Ödmann (MP) slutar sitt politiska uppdrag i äldrenämnden och hans plats är vakant.

Ordföranden Torun Boucher (V) läser upp hans hälsning till äldrenämnden.

Nämndens sekreterare Barbara Ahlmark informerar om att ersättaren Gunilla Almén (MP) avsagt sig politiska uppdrag i äldrenämnden.

Ledamoten Alexandra Östback (M) informerar om att hennes nya efternamn är Grimfors.

§ 2 Val av justerare

Vice ordföranden Erik Slottner (KD) utses att tillsammans med ordföranden Torun Boucher (V) justera dagens protokoll.

§ 3 Anmälan om protokollsjustering

Anmäls att äldrenämndens protokoll från den 21 november 2017 har med godkännande justerats den 27 november 2017.

Äldrenämndens beslut

Anmälan läggs med godkännande till handlingarna.

§ 4 Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordning

Inga frågor anmäls och dagordningen fastställs.

§ 5 Inkomna skrivelser från nämndens ledamöter och ersättare

Inga skrivelser har anmälts.

§ 6 Förvaltningschefens information

Förvaltningschefen Ann-Christine Hansson informerar att nämndens heldagskonferens, som just har avslutats före nämndsammanträdet, omfattade presentationer om nämndens aktuella och kommande uppdrag och projekt enligt stadens budget 2018.

§ 7 Verksamhetsplan 2018 för äldreämnden

Dnr 1.2.2-934/2017

Äldreämndens beslut

1. Äldreämnden fastställer verksamhetsplan och budget 2018 inklusive bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Äldreämnden redovisar omslutningsförändringar om 35,4 mnkr till kommunstyrelsen.
3. Äldreämnden beslutar om en minskning av det ekonomiska stödet till Stiftelsen Stockholms Läns Äldrecentrum med 1,5 mnkr på grund av överföringen av två tjänster som koststrateger till äldreämnden.

Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-12-07.

Enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning ska samtliga nämnder upprätta en verksamhetsplan för det kommande året, med utgångspunkt från den budget som kommunfullmäktige fastställt. Kommunfullmäktige har beslutat att tilldela äldreämnden 177,8 mnkr netto för 2018 års verksamhet vilket är en ökning om 9,5 mnkr i jämförelse med föregående år.

För att kommunstyrelsen ska kunna följa upp och granska nämndernas verksamhetsplaner har stadsledningskontoret utfärdat kompletterande anvisningar som nämnderna ska följa vid utformningen av verksamhetsplanen. Verksamhetsplanen riktas därmed till både äldreämnden och kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktiges budget är stadens övergripande styrdokument för verksamhetsåret. Kommunfullmäktige har i budget 2018 fastställt fyra övergripande inriktningsmål: ett Stockholm som håller samman, ett klimatsmart Stockholm, ett ekonomiskt hållbart Stockholm och ett demokratiskt hållbart Stockholm.

Kommunfullmäktige har också formulerat ett antal mål för verksamhetsområdet. Indikatorer har fastställts som ska följas upp

under året och specifika aktiviteter har angetts som ska genomföras för att säkerställa att målen nås. Äldrenämnden anger därför i sin verksamhetsplan för 2018, utifrån kommunfullmäktiges mål, egna mål för respektive verksamhetsområde och årsmål för indikatorerna samt egna indikatorer och aktiviteter.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V), ledamoten Mirja Räihä m.fl. (S) och ledamoten Eivor Karlsson m.fl. (MP) samt med stöd av ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Erik Slottnér (KD) yrkar bifall till eget förslag till beslut.

Ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) yrkar bifall till eget förslag till beslut.

Tjänstgörande ersättaren Johan Hjelm (L) yrkar bifall till eget förslag till beslut.

Ersättaren Alfred Askeljung (C) anmäler eget ersättaryttrande..

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att det finns fyra förslag till beslut: ett gemensamt förslag från (V), (S) och (MP) med stöd av ersättaryttrande från (Fi) samt tre förslag till beslut: från (KD), (M) och (L) var för sig och ett ersättaryttrande från (C).

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut som stöddes av (V), (S) och (MP) med instämmande av ersättaryttrande från (Fi).

Reservation från (KD):

Vice ordföranden Erik Slottnér (KD) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag till beslut enligt följande:

”Vi Kristdemokraterna yrkar att äldrenämnden beslutar

- att avslå förvaltningens förslag till beslut
- att förvaltningen ges i uppdrag att återkomma till nämnden med en verksamhetsplan i överensstämmelse med vad som anförs i detta förslag till beslut samt i enlighet med

- Kristdemokraternas budgetreservation i
kommunfullmäktige och
- att därutöver anföra följande:

Äldreomsorgen ska präglas av personligt inflytande, individualisering, trygghet och respekt. Respekten för äldre människors integritet och självbestämmande kräver att valfrihet präglar utformningen av det stöd som ges. Värdighet och trygghet ska vara utgångspunkten. Äldreomsorgens kvalitet ska vara hög i alla delar av staden.

De flesta äldre lever friska under en stor del av sin ålderdom och vill klara sig själva. Men det finns också ett stort antal äldre som i olika utsträckning behöver omsorg och vård. En av stadens huvuduppgifter är att ge stöd till äldre som är i behov av hjälp. Staden ska arbeta för ökad trygghet för äldre genom uppsökande och förebyggande arbete. Likaså är viktiga fokusområden för omsorgsverksamheterna att skapa livskvalitet för de äldre genom vardagsrehabilitering och genom ett rikt socialt innehåll i verksamheten. För att säkerställa att den enskildes behov tillgodoses ska äldreomsorgen ha ett gott samarbete med landstingets hälso- och sjukvård.

Kommentarer beträffande KF:s mål för verksamhetsområden

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

Beträffande Strategin för en äldrevänlig stad vill vi framföra följande:

Strategin för en äldrevänlig stad är inte en färdig strategi. Men med reservation för att vi inte känner till exakt vad strategin kommer att innehålla finns det skäl att anta att den kommer att vara väsentligen annorlunda än ”ett program för framtidens äldreomsorg”. De fokusområden som lyfts i underlaget och som utgår från WHO:s definitioner på en äldrevänlig stad berör knappt omsorgssidan.

Begreppet ”program för framtidens äldreomsorg” leder tankarna till ett genomtänkt och sammanhållet program för stadens äldreomsorg, där förebyggande verksamhet, hemtjänst, boende, hemsjukvård och även samverkan med landstinget finns som naturliga och sammanhållande delar. Det ter sig inte sannolikt att detta kommer att vara fokus för strategin för en äldrevänlig stad.

Idén att ta fram en strategi för en äldrevänlig stad är lovvärd. Staden behöver bli bättre anpassad för alla äldre, såväl de som har

äldreomsorg som de som inte har det. Livsvillkoren för alla äldre – även dem som inte har äldreomsorg - behöver uppmärksammas mer.

Att ta fram en strategi för en äldrevänlig stad står inte i konflikt med, men kan heller inte ersätta, ett program för framtidens äldreomsorg. Därför bör arbetet med ett sådant program återupptas. Ett sådant program kan innebära en mer sammanhållen omsorgskedja och långsiktig planering för hur vi ska hantera en ökande åldrande befolkning. I det arbetet ska fler äldre involveras.

Frågan om samverkan med landstinget saknas i princip helt. Detta ter sig svårbegripligt, i synnerhet eftersom landstingets ansvarsområden sjukvård och kollektivtrafik är avgörande för en värdig och bra ålderdom. Även om staden inte har rådighet över dessa områden måste arbetet med en äldrevänlig stad självklart innefatta dialog och samverkan med landstinget.

Analysen av inkomstfördelning är tunn och måste kompletteras med uppgifter som inte finns i hållbarhetskommisionens rapporter. En fråga som är av avgörande betydelse för många personer när de tänker på sitt åldrande är pensionerna. Pensionerna – förvisso en statlig fråga - påverkar naturligtvis frågan om vilken levnadsstandard, service osv som man kan rimligtvis förvänta sig som äldre oavsett inkomst, och vad som bör kunna variera utifrån betalningsförmåga.

Anhörigperspektivet saknas helt, vilket också är förvånande med tanke på att många av de anhöriga själva är äldre. Det är anmärkningsvärt att situationen för kvinnor som utför informell omsorg åt personer *utanför* det egna hushållet tas upp men inte situationen för dem som vårdar anhöriga. Inte minst med tanke på att det finns en stark jämställdhetsaspekt på de anhörigas situation borde denna aspekt ha lyfts fram tydligare.

Arbetet mot åldersdiskriminering är viktigt för en äldrevänlig stad. Trots en mycket ambitiös retorik från majoritetens sida i frågor som rör diskriminering och mänskliga rättigheter konstaterar vi att stadens faktiska arbete mot åldersdiskriminering inte är särskilt omfattande. Staden måste bland annat öka möjligheterna för äldre arbetstagare att stanna kvar i arbetslivet.

Beskrivningen av den kommande processen med strategin är mycket tunn. Det behövs en tydligare färdplan framåt.

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

Vi vill i sammanhanget göra ett medskick inför det fortsatta utredningsarbetet att ta höjd för det redan existerande och ökande behovet av enstaka möblerade rum på stadens boenden för de äldre som behöver vård i livets slut, palliativ vård. Vid en förväntat kort återstående levnadstid är det rimligt att äldre som så önskar kan flytta in i ett vård- och omsorgsboende (även stadsövergripande profil- eller intressentboende) utan att behöva byta från sitt ordinarie boende till vård- och omsorgsboendet. För att öka tryggheten för äldre personer vill Kristdemokraterna införa en äldreboendegaranti. Det innebär att personer över 85 år och som känner oro, otrygghet eller ensamhet har rätt att få plats på ett äldreboende.

1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

I ett ärende till äldrenämnden i maj 2017 redovisar förvaltningen för att det inkommit 62 stycken ansökningar om medel för ungdomsbesök på vård- och omsorgsboenden 2017. Verksamheterna får endast 44 procent av ansökt belopp. En utvärdering som Äldrecentrum gjort på uppdrag av förvaltningen visar att samtliga inblandade parter – de äldre, personalen och ungdomarna – är nöjda med dessa besök. Vi vill öka anslagen till dessa besök.

1.6

Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

En väl utvecklad hemtjänst ska enligt vårt förmenande underlätta för personalen så långt det är möjligt. Därför vill vi kristdemokrater införa möjligheten till nyttoparkeringstillstånd för hemtjänstpersonal som av sin arbetsledning bedöms behöva ett sådant. Bilen är ett viktigt verktyg för hemtjänstpersonal, framförallt när arbetsschemat innebär långa resor mellan de äldre. Hemtjänstens personal ska fokusera på god vård och omsorg, inte att hitta parkeringsplatser eller parkeringsautomater.

1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

Beträffande kompetensutveckling riktade till specialiserade hemtjänstgrupperna och beställarenheterna, vilken planeras för

2018, så vill vi göra ett medskick att den ska komma samtliga utförare oavsett driftform tillgodo.

Beträffande ”Tryggt mottagande i hemmet” som kommer att fortsätta utvecklas under 2018 så vill vi påpeka följande: Vi anser att det är bra att det görs stora ansträngningar för att först och främst säkerställa att den äldre upplever en trygg hemgång efter slutenvård. Om vi därutöver når resultatet att antal återinskrivningar och behov av hemtjänstinsatser minskar är det välkommet.

I ärendebeskrivningen saknar vi redovisningen av ett antal detaljer som vi anser är viktiga att ta med i planen för utvecklingsarbetet. Vi vill att projektet belyser vad som händer då den äldre går från slutenvård till korttidsboende för att därefter återvända till hemmet och eventuell hemtjänst och hur rollfördelningen i det scenariot ser ut. Vi vill likaså få utrett hur man säkerställer rättssäkerheten och likställdheten i biståndsbedömningen då det torde vara logiskt att undersköterskorna i stadsdelens team och biståndsbedömare kommer att ha ett nära samarbete. Därutöver anser vi att det är viktigt att i projektet säkerställa en trygg läkemedelsanvändning genom att betona vikten av kontakten med föreskrivande läkare.

Förutsättningar för en jämställd och likvärdig biståndshandläggning

Hemtjänsten har utvecklats från att vara till stora delar inriktad på hjälp i hushållet till att bli en alltmer kvalificerad tjänst som ger vård och omsorg till ibland svårt sjuka personer i deras hem och som förutsätter både medicinsk- och omsorgskompetens hos personalen. Utgångspunkten i en bra hemtjänstverksamhet ska vara att omsorgen bygger på den äldres behov och på en bra relation mellan den äldre och personalen hos utföraren. Den äldre ska ha valfrihet att välja både utförare av beviljad hemtjänst och själva innehållet i tjänsterna. Personalen ska ha hög kompetens och kunskap om den äldres livssituation och önskemål, så att omsorgen blir flexibel, ges med inlevelse och professionellt kunnande för ökat välbefinnande för den äldre.

Kristdemokraterna vill fortsatt utöka valfriheten för val av servicetjänster och socialt stöd inom hemtjänsten så att den enskilde enkelt kan välja vilken typ av tjänster han eller hon vill ha hjälp med, inom den beviljade tidsramen. Vi vill också införa en generösare biståndsbedömning med hänseende till antalet beviljade timmar inom hemtjänsten och avsätter 40 Mkr för ändamålet i vår budget.

Ickevalsalternativet inom stadens hemtjänst är per definition egen regi. Det borde finnas ett annat system att fördela

ickevalsalternativet inom hemtjänsten. En äldre som är bosatt i en annan kommun och som under begränsad tid vistas i Stockholm har rätt till hemtjänst här. Vi vill omgående införa valfrihet för dessa äldre, så att de inte per automatik hänvisas till stadens hemtjänst i egen regi. Vi vill säkerställa att äldre som tidigare omhändertagits av släkt och vänner och som ställs inför omfattande omvårdnadsbehov ska kunna beredas plats på omsorgsboende utan föregående hemtjänstinsatser. De nya reglerna för intagning till servicehus innebär att vissa personer över 65 år, som tidigare fått plats på servicehus, idag inte längre bereds plats. Det är personer över 65 år med psykiska funktionsnedsättningar, missbruksproblematik eller som befinner sig i hemlöshet. Som vi redan påpekat i vårt särskilda utlåtande i ärendet "Rapportering ej verkställda beslut" är det viktigt att äldrenämnden tar höjd för behovet av äldreboende för denna grupp och tar med detta i planeringen för framtida äldreboenden.

Mat och måltider

Måltidsupplevelsen inom stadens boenden är viktig.

Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna kontinuerligt se över hur maten inom äldreomsorgen kan förbättras ytterligare så att maten är god och näringsrik och måltidsupplevelsen är lustfylld. Den enskilde ska ha möjlighet att påverka vad som serveras.

Den kunskap och dokumentation som redan finns inom staden vad gäller betydelsen av en näringsrik och god mat inom äldreomsorgen ska tillvaratas.

Vi vet att undernäring bland äldre är en dold sjukdom. Alltför många äldre får inte i sig den näring de behöver trots att levererad mat håller hög kvalitet. Ensamheten vid måltidssituationen kan vara en bidragande faktor. Kristdemokraterna vill att det fortsatt ska vara möjligt att få hjälp med matlagning i hemmet istället för matlådor.

3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad

Ett av nämndmålen under denna rubrik är att äldreförvaltningen ska föra en kontinuerlig dialog med privata utförare av äldreomsorg.

Vackert så. I sammanhanget kan vi dock inte bortse från det hot som finns i form av SOU 2016:78 och där regeringen kommer att förelägga riksdagen ett reviderat beslut om vinstbegränsning i välfärden. Även ett sådant reviderat beslut riskerar att kraftigt begränsa antalet privata utförare inom äldreomsorgen. Med en åldrande befolkning och många nytillkomna utlandsfödda som

behöver komma in på arbetsmarknaden och när det behövs bra äldreomsorg och skolor, är receptet inte mindre valfrihet och mångfald i utbudet, utan mer. Mångfald och valfrihet är det som driver på kvaliteten, inte att begränsa företagens verksamheter. Det är dags att tala om problemen med ”förluster i välfärden” istället för ”vinster i välfärden” och utökade kvalitetskontroller och sanktioner mot välfärdsföretag och kommunala verksamheter som inte sköter sig. Några av regionens bästa utförare är privata. Privata aktörer har länge efterfrågat högre och tydliga kvalitetskrav och de kraven ska givetvis även gälla offentlig verksamhet. Att det finns offentliga verksamheter med återkommande underskott och ineffektivitet nämns sällan eller aldrig i sammanhanget. Mer rationellt vore därför att överväga förlustförbud inom det offentliga. En vinstbegränsning enligt utredningens förslag skulle ha långtgående konsekvenser, särskilt för mindre företag. Redan när utredningen tillsattes såg de små omsorgsföretagen hur bankerna blev ovilliga att låna ut pengar till expanderande eller till företag som ville nystarta. Idag vågar många välfungerande och uppskattade välfärdsföretag inte investera eller expandera trots att det finns stort behov av exempelvis äldreboenden i Stockholm. Kristdemokraterna i Stockholms stadshus är oroliga för att en vinstbegränsning kommer att hämma företagande och valfrihet samt skapa otrygghet och osäkerhet hos alla stockholmare som har gjort aktiva val av skola, vård och omsorg.

4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld

Det är först på senare år som det börjat uppmärksammas att äldre kvinnor utsätts för våld. Samhällets syn på äldre människor är förmodligen en bidragande orsak till att problemet länge varit osynligt i den offentliga debatten. I många sammanhang betraktas äldre som en homogen grupp, där den utmärkande egenskapen är just åldern. I stället för att ses som män och kvinnor ”blir” personerna sin ålder, så kallad ålderism. Detta riskerar bland annat att leda till att sexuella övergrepp osynliggörs.” En ny studie av forskaren Madeleine Sundström vid Nationellt Centrum för kvinnofrid, NCK, visar att stödinsatser vid utsatthet för våld idag är otillräckliga och ibland obefintliga för kvinnor äldre än 65 år. Ett kompetent och respektfullt bemötande hos de olika aktörer som kommer i kontakt med våldsutsatta äldre kvinnor är viktigt. Lika viktigt är att personalen genom ett lyhört förhållningssätt upptäcker tidiga tecken på att allt inte står rätt till och förmår agera utifrån det. Ofta är problematiken hos äldre kvinnor av speciell art eftersom de känner att de får skylla sig själva eller för att de tycker

det är jobbigt att prata om exempelvis sexuellt våld. Utbildning är i sammanhanget viktig för att personalen ska våga fråga om våld.

I övrigt hänvisar vi till Kristdemokraternas budgetreservation 2018.”

Reservation från (M):

Ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag till beslut enligt följande:

”Vi Moderaterna yrkar att äldre nämnden beslutar

- att avslå äldreförvaltningens förslag till beslut,
- att förvaltningen ges i uppdrag att återkomma till nämnden med en verksamhetsplan i överensstämmelse med vad som anförs i detta beslut samt i enlighet med Moderaternas budgetreservation i kommunfullmäktige,
- att därutöver anföra:

Stockholm står inför stora utmaningar när det gäller äldreomsorgen. Antalet personer som är över 65 år förväntas framöver kraftigt att öka. Äldre med beslut om vård- och omsorgsboende kommer bli så pass många fram till 2040, att behovet av vård- och omsorgsboende beräknas öka med 39%, över 2 000 platser. Medan behovet av äldreomsorg kommer att öka, kommer också behovet av kompetent personal öka.

En stor problematik föreligger idag kring biståndsbedömningen i staden. Den har blivit mer restriktiv under mandatperioden, och det finns påfallande skillnader mellan stadsdelarna. I exempelvis Hägersten-Liljeholmen fick 28 procent av ansökningarna till vård- och omsorgsboende avslag och 88 procent av ansökningarna till servicehus. Detta kan jämföras med Rinkeby-Kista där endast 7 procent fick avslag till vård- och omsorgsboende.

För att stärka äldreomsorgen vill Moderaterna reformera biståndsbedömningen. Moderaterna vill blanda annat att ett kvalitetskontrakt som ska garantera en gemensam vårdplanering och uppföljning av insatser införs. Inom ramen för kontraktet ska äldre erbjudas en kontaktperson som ansvarar för den äldres behov, insatser, uppföljning och eventuell hantering av omprövning gällande biståndsbeslut.

Det krävs en mer effektiv, likvärdig och rättssäker biståndsbedömning inom äldreomsorgen. Moderaterna vill därför genomföra en centralisering från stadsdelarna. Moderaterna vill även säkerställa en boendegaranti från 85 års ålder. Det är önskvärt med en blocköverskridande överenskommelse om biståndshandläggningen.

För att kunna erbjuda en omsorg av hög kvalitet ska hemtjänsten tydligt delas upp i två delar baserat på biståndsbeslut – omsorg och hemservice. Det innebär att personen ansöker om omsorg och hemservice var för sig. Vidare vill Moderaterna satsa på äldrevårdar. Aspiranter vid jobbtorgen bereds utbildning och praktikplatser inom äldreomsorgen. Arbetet med detta ska fortsätta 2018. Äldrenämnden ska arbeta för att utveckla praktiksamordning för studenter.

Det är anmärkningsvärt att S-majoritetens kommunaliseringar av välfungerande vård- och omsorgsboenden fortsätter, trots det stora behovet av fler aktörer som kan bidra med nya idéer och effektiviseringar inom äldreomsorgen. Detta försämrar inte bara valfriheten för äldre, utan är också dyra kommunaliseringsprocesser för stockholmarna.

Moderaterna vill se en ökad samverkan mellan hemtjänst och landstinget genom exempelvis möjlighet till frivillig läkarundersökning i hemmet samt fler och effektivare läkemedelsgenomgångar för de äldre. För att minska risken för felmedicinering ska hemtjänsten, genom fullmakt från kunden, få tillgång till läkemedelsregistret. Detta ska prövas i projektform.

När allt fler väljer att bo hemma samtidigt som antalet äldre ökar behöver hemtjänsten fortsätta att utvecklas och anpassas för att möta det varierande behovet av insatser. Moderaterna föreslår utökade möjligheter till profilhemtjänst mot målgrupper med särskilda behov. Det kan handla om exempelvis funktionsnedsättning, demenssjukdom med mera. Vidare ska det vara möjligt att få hjälp med utförande av avlastande tjänster genom att införa serviceassistenter. Det ska också vara möjligt för kunden att komplettera insatser med tilläggstjänster utöver de beviljade hemtjänsttimmarna, inom ramen för profilboende.

För en bättre kontinuitet inom hemtjänsten vill Moderaterna att en utredning tillsätts om hur en kontinuitetsbonus till avdelningar som levererar en hög kontinuitet kan införas. Det är också viktigt

att erbjuda nyttoparkeringstillstånd för hemtjänstpersonal. För att stärka kompetens och kvalitet i vård och omsorg för personer med demens och deras anhöriga ska ett pilotprojekt inledas i en stadsdelsnämnd där medarbetarna erbjuds certifiering enligt Silviahemmets utbildningscertifiering.

För att äldre ska kunna bo kvar hemma så länge som de själva önskar ska äldrenämnden ges i uppdrag att eftersträva och genomföra praktiska lösningar som möjliggör kvarboende i det egna hemmet även vid hög ålder. Ett exempel på en sådan praktisk lösning är installation av hiss utanpå trevåningsfastigheter. I Stockholm finns ett stort antal trevåningsfastigheter som i dag saknar hiss och som gör det svårt för äldre att kunna bo kvar. Moderaterna föreslår vidare att en certifiering för livslångt boende i staden införs.

Projektet ungdomsbesök syftar till att dels erbjuda äldre personer på vård- och omsorgsboenden ett större utbud av meningsfulla aktiviteter. Finansieringen behöver öka, och projektet bör fortgå och utvecklas. Efter deltagande i programmet ska unga erbjudas ett utbildningspaket för att erhålla information om vilka möjligheter som finns att vidareutbilda sig inom vård och omsorg.

Moderaterna vill att staden ska erbjuda läkarstudenter praktikplatser på äldreboenden inom ramen för deras läkarutbildning. Dels behöver den geriatriska kompetensen i omsorgen stärkas, dels är detta ett sätt för staden att bidra till att öka intresset för geriatrik inom äldreomsorgen. Erfarenhet visar att läkarstudenter som får praktisera inom geriatrik ofta väljer att stanna inom området även senare i sin karriär.

Moderaterna föreslår att äldrenämnden ska samordna information och utbildning till anhöriga som vårdar närstående, inklusive att utreda införandet av ett webbaserat anhängstöd, där anhöriga till äldre, någon som är långvarigt sjuk, eller som har en funktionsnedsättning, kan ta del av nyheter inom anhängstöd, kan kommunicera med personal, ställa frågor till olika specialister och skriva medicinlistor.

Moderaterna vill se över möjligheterna att inrätta ett generationsboende vid Spångadalen i västra Stockholm. Generationsboende innebär att en förskoleverksamhet bedrivs i samma byggnad som ett vård- och omsorgsboende, där verksamheterna delar på gemensam yta som möjliggör för frivilliga aktiviteter.

Möjligheterna till gemensamma byggnader för trygghetsboende och vård- och omsorgsboende bör också utredas. Vård- och omsorgsboenden kan med fördel drivas i anslutning till andra verksamheter. Det skulle underlätta för en naturlig vårdkedja där de äldre på enkelt sätt kan flytta om vårdbehovet skulle förändras.

Stockholm äldreomsorg ska vara tillgänglig med hög kvalitet som präglas av respekt för den enskildes behov och önskemål. Verksamheterna ska präglas av ordning och reda och yttersta fokus på att äldre ska få vård efter behov. Det egna inflytandet över insatser och valmöjligheter ska stärkas samtidigt som stadens byråkrati och detaljstyrning ska minska. Omsorgens medarbetare ska ges möjligheter till kompetensutveckling och goda villkor.

I övrigt hänvisar vi till Moderaternas budgetreservation.”

Reservation från (L):

Tjänstgörande ersättaren Johan Hjelm (L) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag till beslut enligt följande:

”Vi Liberalerna yrkar att äldre nämnden beslutar

- att avslå förvaltningens förslag till beslut
- att uppdra åt förvaltningen att återkomma med nytt förslag i enlighet med vad som nedan anförs
- att anföra följande.

I Liberalernas Stockholm är vi individer hela livet. Även när vi behöver stöd och hjälp från andra har vi rätt till respekt för våra behov, våra livsval och våra intressen. Stockholm ska vara en trygg stad att åldras i. Äldreomsorgen ska präglas av personligt inflytande, trygghet och respekt.

Rätt till äldreboende

Ingen ska behöva vara rädd för att inte få flytta till ett bra boende när man blir äldre. Därför vill vi att alla som är över 85 år och som så vill ska få flytta till servicehus eller vård- och omsorgsboende. Äldre med ett omfattande behov av hemtjänst bör också ges rätt att flytta till vård- och omsorgsboende om detta inte innebär någon extra kostnad för stadsdelsnämnderna.

De allra flesta äldre vill bo kvar i sin bostad så länge de känner sig trygga i hemmet. Den enskilde som så önskar ska kunna bo kvar i sin bostad eller äldreboende till livets slut utan att behöva flytta, även om behoven av vård och omsorg ökar.

Många är rädda för att bli ensamma och isolerade när de blir äldre. När vi blir gamla förändras våra behov på sätt som vi inte tidigare har kunnat förutse. Även om många stockholmare vill bo kvar hemma måste det finnas en mångfald av boendeformer för att hantera förändrade önskemål och behov. Vi vet att sociala kontakter och att kunna få flytta till ett tryggt boende i tid är viktigt för ett bra åldrande. Alla ska ha möjlighet att bo kvar i sin bostad, men för dem som inte vill eller kan ska det finnas bra alternativ.

Därför vill vi att alla ska ha möjlighet att få komma till ett tryggt och anpassat boende när man vill och behöver, och få stöd och hjälp i hemmet. Kvarboende ska vara en rättighet, inte ett tvång.

Den rödgrönrosa majoriteten har lovat att alla äldre över 85 ska få trygga boenden. Resultatet är dock nedslående. Äldreboenden, såväl servicehus som vård- och omsorgsboenden, har lagts ner. Andelen sökande som får avslag på boende har ökat.

Istället för att ge äldre plats på servicehus har majoriteten valt att inrätta så kallade aktivitetscenter vid senior- och trygghetsboenden. Vi tycker att det är bra om äldre får större möjlighet att delta i aktiviteter, och det är viktigt att aktivitetscentren är öppna året runt. Vi ser dock inte i dagsläget att seniorboendena är ett fullgott alternativ för servicehusen. Därför måste servicehusen vara kvar.

När staden bygger ut vård- och omsorgsboenden är det viktigt med profilerade boenden för att möta särskilda behov. Ett sådant är boenden profilerade inom palliativ vård i livets slutskede. Det måste finnas bra boendalternativ med särskild kompetens för att ta emot personer som befinner sig i livets slutskede men som inte bedöms behöva vård inom landstinget, i synnerhet i samband med utskrivning.

Fördjupad valfrihet

I Liberalernas Stockholm är det alltid den enskilde medborgaren som bestämmer över sitt liv, inte politikerna. Äldre ska ha samma

rätt till självbestämmande och egenmakt som yngre. Därför försvarar Liberalerna valfrihet inom äldreomsorgen.

Genom att bryta de tidigare offentliga monopolen har de anställda fått möjlighet att starta företag och förverkliga nyskapande idéer om hur verksamheten ska bedrivas. I huvudsak är det företagsamma kvinnor som utifrån sina tidigare anställningar i kommuner och landsting och erfarenheter startat nya företag inom välfärden.

Nu hotas den positiva utvecklingen inom vårdföretagandet av ett näringsförbud från den rödgröna regeringen. Regeringens särskilda utredare, Ilmar Reepalu, har meddelat sina stoppultimatum och vinstförbud som redan nu skapar osäkerhet i en hel bransch. Blotta hotet från regeringen gör det svårt för den som söker finansiering hos banker för att investera i sin verksamhet.

I Stockholm slår regeringens hot särskilt hårt. Här finns många välfungerande verksamheter. Skulle Valfärdsutredningens förslag bli verklighet skulle 13 000 äldre stockholmare, nära hälften av alla som får äldreomsorg i staden, sannolikt behöva byta en utförare som de själva har valt. Staden skulle med kort varsel behöva agera för att ta över boenden och tillhandahålla hemtjänst när privata utförare slås ut. Äldrenämnden måste ha en beredskap för att hantera en situation där många privata verksamheter inte ser förutsättningar att fortsätta verka.

Liberalerna försvarar äldres rätt att välja. Vi vill utveckla valfriheten, inte avveckla den. Lagen om valfrihetssystem (LOV) är en förutsättning för fungerande valfrihet och lika villkor för mindre aktörer, och ska finnas kvar. Kvalitet ska vara ledstjärnan för verksamheten och inte sättas i motsatsförhållande till ett eventuellt vinstuttag. Majoritetens ideologiskt motiverade återkommunaliseringar av välfungerande upphandlad verksamhet ska avbrytas. Det är positivt att man nu inför ett valfrihetssystem för servicehus, vilket vi har krävt.

Stockholms stad ska verka gentemot Storsthlm för att förenkla möjligheten för äldre att ansöka om äldreboende i andra kommuner. Även andra verksamheter, såsom dagverksamheter för yngre dementa och kulturverksamheter, ska vara tillgängliga över kommungränserna på samma sätt.

Nämnden ska följa upp vilka effekter som de skärpta kraven inom hemtjänsten får för privata utförare. Om resultatet blir att välfungerande och populära utförare slås ut ska kraven ses över.

Verklig valfrihet förutsätter att äldre och deras anhöriga får tydlig information om vilka erbjudanden som står till buds utifrån deras behov. Övergången till ramtider inom hemtjänsten, där de äldre själva ska få välja hur den beviljade tiden ska användas, är bra, men ställer stora krav på flexibilitet hos den kommunala hemtjänsten för att möta de äldres önskemål. Äldrenämnden ska ta fram ett förslag på att alla äldre över en viss ålder som så önskar ska få ett minimiantal hemtjänsttimmar varje månad.

Nämnden ska se till att äldre som är bosatta i andra kommuner och får insatser från staden under tillfällig vistelse här har tillgång till valfrihetssystemen på samma villkor som brukare som är bosatta här.

Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna genom Äldre direkt se till att information kring valfriheten finns att tillgå, både i digital form samt muntligen och i tryck. Äldre direkt ska få i uppdrag att lotsa äldre som vill välja eller byta utförare av vårdinsats så att möjligheten till valfrihet verkligen kommer den äldre till del. Information om alla Stockholms stadsdelsnämnders aktiviteter för äldre ska finnas lättillgängligt via Äldre direkt.

Ökat självbestämmande och trivsel i vardagen

Vi är alla individer även när vi blir äldre. Äldreomsorgen i Stockholm ska respektera att vi som individer har olika önskemål och behov.

Äldre ska erbjudas möjlighet att fylla i "Dokumentet om mig själv". Detta dokument ska ligga till grund för ett "Leva livet-kontrakt" som alla äldre som får insatser från stadens äldreomsorg ska erbjudas att underteckna. Leva livet-kontraktet är ett åtagande från stadens sida att respektera de äldres intressen och livsval vid planering av aktiviteter, kulturutbud och liknande verksamhet.

Kultur är viktigt för att främja trivsel och livskvalitet, och bidrar till ett hälsosammare åldrande. Alla äldre som vill och kan ska få delta i sociala aktiviteter på sina vård- och omsorgsboenden.

Äldrenämnden ska verka för att alla stadsdelsnämnder erbjuder öppna mötesplatser och andra icke-biståndsbedömda verksamheter och aktiviteter året om, inklusive på storhelger och på sommaren.

Uppsökande verksamhet ska erbjudas personer över 80 år för att informera om vilka insatser och boendeformer staden erbjuder. Informationsmöten kan vara ett komplement till uppsökande verksamhet, men ersätter inte detta.

Möjlighet till utevistelser är en viktig del av en god livskvalitet. Det ska vara en naturlig del i omvårdnaden av de äldre och kunna ske året runt för den som så önskar. Den enskildes önskemål och behov ska alltid respekteras.

Det är viktigt att underlätta för frivilligorganisationernas utveckling, inte minst för att kunna bryta många äldre människors ensamhet. Staden ska öka insatserna för att informera de äldre om frivilligorganisationernas verksamhet.

Teknik kan aldrig ersätta det mänskliga mötet, men kan frigöra tid från rutinartade arbetsuppgifter till mer givande möten. Det är viktigt att ta till vara de nya möjligheter som teknikutvecklingen skapar. Äldre som har nattillsyn genom hemtjänsten ska själva få välja om de vill få tillsynen genom besök av personal i hemmet eller genom en kamera i sovrummet.

Bättre måltider

Undernäring bland äldre är ett utbrett samhällsproblem. Äldrenämnden och stadsdelsnämnderna ska fortsätta arbeta för att äldre får god och näringsrik mat samt en lustfylld måltidsupplevelse. Äldre ska alltid kunna välja på flera olika måltider. Äldre som har hemtjänst ska alltid kunna välja om man vill ha matlåda eller få hjälp med att laga mat i det egna köket.

Servicehusens restauranger är viktiga mötesplatser, och ska därför värnas. Nämnden bör i samverkan med landstinget utreda förutsättningarna att köra servicebussar till servicehusen vid lunchtid för att underlätta för andra äldre att äta där.

För att göra måltiden till en mer social upplevelse för de äldre bör personal på äldreboenden få måltiden subventionerad mot att de äter tillsammans med de äldre.

Anhörigstöd

Om en anhörig drabbas av demenssjukdom är det mycket viktigt att få hjälp att förstå sjukdomen, dess förlopp, vilka nya krav som ställs på hur man bemöter personen och organiserar tillvaron för att den ska fungera samt att träffa andra anhöriga i samma situation. Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna återuppta det arbete med utbildning av anhöriga till dementa som majoriteten avbrutit.

Trygghet

Äldres utsatthet ska uppmärksammas och motverkas. Äldrenämnden ska tillsammans med de lokala brottsförebyggande råden, polisen och stadsdelsnämnderna fortsätta att samordna arbetet för att stoppa våld och övergrepp mot äldre och därmed minska äldres oro och utsatthet. Äldrenämnden ska genomföra en kartläggning av förekomsten av våld i nära relation mot äldre. Kartläggningen bör omfatta våld som riktas såväl från närstående som från personal.

I övrigt hänvisar vi till Liberalernas reservation i kommunfullmäktige.”

Ersättaryttrande från (C):

Ersättaren Alfred Askeljung (C) tar upp att om han hade rösträtt hade han lämnat Centerpartiets reservation och anmäler följande yttrande:

”Verksamhetsplanen för år 2018 bygger på majoritetens budget. Hade jag haft rösträtt hade jag inte deltagit i beslutet utan hänvisar till Centerpartiets budgetreservation i fullmäktige.

Centerpartiet står för en närodlad politik där beslut ska fattas så nära människor som möjligt. Vi har en vision om ett Stockholm som är livfullt, öppet och grönt. En stad där företagsamhet frodas, människor upplever frihet och alla är välkomna. Staden ska erbjuda stockholmarna en generös och effektiv välfärd med stor valfrihet och mångfald bland utförarna. Det är särskilt viktigt för de äldre som är brukare av den omsorg, vård eller tjänster som kommunen tillhandahåller och finansierar.

Politikens uppgift måste vara att garantera kvalitet och se till att skattepengarna används på bästa sätt.

I övrigt hänvisas till Centerpartiets budgetförslag för kommunfullmäktige.”

§ 8 Fördelning av verksamhetsbidrag 2018 till ideella organisationer verksamma för äldre

Dnr 7.4-948/2017

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens förslag och fördelar verksamhetsbidrag 2018 till ideella organisationer för äldre enligt följande:

1. Afrosvenskarna i Stockholm, org.nr. 802401-9898, beviljas 115 875 kr i verksamhetsbidrag och 59 919 kr i lokalbidrag för 2018.
2. Bosniska pensionärsföreningen Behar, org.nr. 082400-9287, beviljas 144 844 kr i verksamhetsbidrag och 131 184 kr i lokalbidrag för 2018.
3. Casa Chile, org.nr. 802402-5960, beviljas 184 347 kr i verksamhetsbidrag och 203 880 kr i lokalbidrag för 2018.
4. Seniorklubben Doina, org.nr. 802413-4416, beviljas 105 341 kr i verksamhetsbidrag och 32 400 kr i lokalbidrag för 2018.
5. Estniska pensionärsföreningen i Stockholm, org.nr. 802487-4664, beviljas 89 540 kr i verksamhetsbidrag för 2018.
6. Iranska pensionärs- och äldreföreningen i Stockholm, org.nr. 802411—5662, beviljas 247 551 kr i verksamhetsbidrag och 129 179 kr i lokalbidrag för 2018.
7. Grekiska KAPI föreningen, org.nr. 802017-7054, beviljas 126 409 kr i verksamhetsbidrag för 2018.
8. Kongo föreningen i Stockholm, org.nr. 802402-3882, beviljas 163 278 kr i verksamhetsbidrag och 72 000 kr i lokalbidrag för 2018.
9. Lettiska pensionärsföreningen, org.nr. 802406-5628, beviljas 123 776 kr i verksamhetsbidrag och 4 500 kr i lokalbidrag för 2018.

10. Kurdiska Nawend för Äldre, KNÄ, org.nr.802510-3931, beviljas 84 273 kr i verksamhetsbidrag och 292 500 kr i lokalbidrag för 2018.
11. Polska Seniorklubben, org.nr. 802432-5352, beviljas 13 569 kr till lokalbidrag för januari 2018 samt bidrag för kostnader i samband med avveckling av förening och lokal januari 2018.
12. Polsk-Svenska Seniorcentret, org.nr 802461-5588, beviljas 252 818 kr i verksamhetsbidrag och 90 000 kr i lokalbidrag för 2018.
13. Silver Kai, org.nr 802432-5352, beviljas 194 881 kr i verksamhetsbidrag och 83 600 kr i lokalbidrag för 2018.
14. Syriska föreningen i Stockholm, org.nr. 802015-6793, beviljas 605 710 kr i verksamhetsbidrag och 360 000 kr i lokalbidrag för 2018.
15. Föreningen Ungerska Seniorklubben, org.nr. 802410-7230, beviljas 271 253 kr i verksamhetsbidrag och 134 100 kr i lokalbidrag för 2018.
16. Fenix, org.nr. 802406-1239, ansökan om bidrag avslås då organisationen inte uppfyller uppsatta krav på organisationer och aktiviteter enligt Riktlinjer för bidragsgivning för ideella organisationer, dnr 731-577/2017.
17. Gemenskap och Glädje, org.nr. 802437-6512, beviljas 84 684 kr i verksamhetsbidrag för 2018.
18. Filadelfia församlingen i Stockholm, org.nr. 802000-8713, beviljas 84 684 kr i verksamhetsbidrag och 284 523 kr i lokalbidrag för 2018.
19. Ikinuoret Pensionärssektionen Stockholms finska sektionen, org.nr. 802412-4896, beviljas 25 508 kr i verksamhetsbidrag och 50 000 kr i lokalbidrag för 2018.
20. Judiska församlingen, org.nr. 250002-8982, beviljas 313 228 kr i verksamhetsbidrag och 420 000 kr i lokalbidrag för 2018.
21. Mäster Olofsgården, org.nr. 802006-0730, beviljas 105 611 kr i verksamhetsbidrag för 2018.

22. Föreningen Södergården, org.nr. 802008-0688, beviljas 276 439 kr i verksamhetsbidrag och 465 000 kr i lokalbidrag för 2018.
23. Föreningen Timmermansgården, org.nr. 802005-9252, beviljas 176 055 kr i verksamhetsbidrag och 444 000 kr i lokalbidrag för 2018.
24. Ersta Diakonisällskap, org.nr. 802000-6717, beviljas 370 873 kr i verksamhetsbidrag och 132 000 kr i lokalbidrag för 2018.
25. Frivillig Väntjänst, org.nr. 802001-0974, beviljas 706 848 kr i verksamhetsbidrag och 123 500 kr i lokalbidrag för 2018.
26. Mind (föreningen psykisk hälsa) org.nr. 802002-7291, beviljas 423 283 kr i verksamhetsbidrag och 41 212 kr i lokalbidrag för 2018.
27. Nätverk för Afrikanska Föreningar i Vantör, NAV, org.nr. 802421-7930, beviljas 161 160 kr i verksamhetsbidrag och 68 196 kr i lokalbidrag för 2018.
28. Sociala Missionen, org.nr. 802003-1178, beviljas 410 412 kr i verksamhetsbidrag och 60 000 kr i lokalbidrag för 2018.
29. Äldrekontakt, org.nr. 802443-2364, beviljas 298 582 kr i verksamhetsbidrag och 200 700 kr i lokalbidrag för 2018.
30. PRO Samorganisation, org.nr 802007-0911, beviljas 1 027 200 kr i verksamhetsbidrag för 2018.
31. Stockholm-Gotland RPG distrikt, org.nr. 802415-6112 beviljas 54 720 kr i verksamhetsbidrag för 2018.
32. SPF Seniorerna Stockholmsdistriktet, org.nr. 802006-7537, beviljas 959 820 kr i verksamhetsbidrag för 2018.
33. SKPF Pensionärerna Avd 28, org.nr. 802406-4787, beviljas 86 220 kr i verksamhetsbidrag för 2018.
34. att Nationella minoriteter tillförs som en egen kategori bland de ideella organisationer som kan beviljas bidrag enligt

Riktlinjer för bidragsgivning för ideella organisationer, dnr 731-577/2017.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-11-20.

Äldrenämnden kan bevilja ekonomiskt bidrag till ideella organisationer som bedriver stadsövergripande aktiviteter för äldre inom Stockholms stad. För organisationer som har hyreskostnader för en lokal kan äldrenämnden bevilja bidrag till lokalkostnader. Med lokalkostnader avses endast hyresdelen.

Fr.o.m. 2018 tillämpas nya riktlinjer för bidragsgivning, dnr 731-577/2017, med en ny beräkningsmodell. En utvärdering av dessa kommer att genomföras i början av 2018.

Äldrenämnden har avsatt 12,3 mnkr att fördela till ideella organisationer som verksamhetsbidrag och bidrag till lokalhyra 2018. Det är 1,0 mnkr mer än vad som avsattes föregående år. Totalt har 33 organisationer ansökt om bidrag för 2018. Kostnaderna för bidrag till lokalhyror beräknas öka med 0,6 mnkr och i ärendet föreslås också 0,1 mnkr avsättas som en buffert för att täcka avvecklingskostnader för en förening samt uppstartskostnader för en ny förening som är under bildande. Avslag föreslås för organisationen Fenix då angivna krav i riktlinjerna inte uppfylls helt. Detta innebär att det är 32 organisationer som ingår i fördelningen av verksamhetsbidrag och av dessa har 25 organisationer även har ansökt om bidrag till lokalkostnader för verksamhetsåret 2018. Totalt föreslås 8,2 mnkr att beviljas i verksamhetsbidrag och 3,8 mnkr för bidrag till lokalhyror.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättare samt med stöd av ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) och Alfred Askeljung (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Erik Slottnér (KD), ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) och tjänstgörande ersättaren Johan Hjelm (L) anmäler ett

gemensamt särskilt uttalande med stöd av ersättaryttrande från Alfred Askeljung (C).

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande från (KD), (M), (L) och med stöd av ersättaryttrande från (C):

”Det är positivt att äldrenämnden kan bevilja ekonomiskt bidrag till ideella organisationer som bedriver stadsövergripande aktiviteter för äldre inom Stockholms stad. Framförallt om organisationerna kan vara ett komplement till äldrenämndens ordinarie verksamhet för äldre.

Samtidigt ska skattebetalarnas pengar alltid hanteras varsamt och på ett ansvarsfullt sätt. Det är viktigt att kunna redovisa vad pengarna ämnar finansiera.

I ärendet finns det organisationer som tilldelas bidrag närmare miljonen. Dock är redovisningen av vad bidragen ämnar åstadkomma innehållslöst. Det är inte rimligt att förtroendevalda politiker ska fatta beslut om bidrag för närmare miljonen baserat motiveringen att föreningen erbjuder kulturaktiviteter, firande av högtider, fester, utflykter och friskvård. Vi anser att en tydligare redovisning av vad bidragsfinansieringen avser bör genomföras.

Vi konstaterar att lokalkostnaderna varierar mycket mellan de olika föreningarna. Det finns exempel på en hyreskostnad på ca 200 000 kronor för 25 kvadrat meter och en annan hyreskostnad för den tredubbla ytan, 76 kvadrat meter för ca 83 600 kronor. Detta är inte rimligt. Vi föreslår därför att vid en kommande revidering av riktlinjerna för bidrag till ideella organisationer sätta ett tak på hur hög hyreskostnaden får vara i förhållande till verksamhetens omfattning.

Vi tycker därutöver att det är en självklarhet att de föreningar som får bidrag från Stockholms stad ska erbjuda verksamhet för stadens äldre även under sommaren och helger, då ensamheten ofta är som allra mest påtaglig.”

§ 9 Riktlinjer för EU-policy för äldre nämnden

Dnr 150-446/2016

Äldre nämndens beslut

Äldre nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande med bilagan ”Riktlinjer för äldre nämndens EU-policyarbete” som ersätter äldre nämndens EU-positionsrapport (dnr. 40104-521/2013).

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-11-20.

Den 12 december 2016 antog Stockholms stads kommunfullmäktige en ny EU-policy (dnr. 171-1890/2015) och uppdrog åt nämnderna att med utgångspunkt i Stockholms stads EU-policy och i nära samverkan med kommunstyrelsen utarbeta och anta egna riktlinjer för sitt EU-policyarbete utifrån sina verksamhetsspecifika förutsättningar.

Den stadsövergripande policyn fastslår tre grundprinciper för stadens EU-policyarbete: Staden ska verka för att beslut inom EU fattas så nära medborgarna som möjligt; Staden ska verka för ett EU som är socialt, ekologiskt, ekonomiskt och demokratiskt hållbart; Staden ska verka för att EU:s politik är väl avvägd och väl underbyggd.

Äldreförvaltningen ser positivt på europeiskt samarbete och kostnadseffektiva EU-satsningar som syftar till att öka tillgänglighet, delaktighet och integration i staden och i Europa. Det ligger dock i nämndens intresse att äldreomsorgspolitiken primärt förblir ett kommunalt och nationellt ansvar, vilket kommer att bevakas och försvaras. För att ta till vara stadens och stockholmarnas intressen är det därför viktigt att bedriva ett aktivt EU-policyarbete för att påverka policyinriktningen på äldre frågor i Europa.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättare samt med stöd av

ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) och Alfred Askeljung (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut.

§ 10 Svar på skrivelse "APL-platser till Vård- och omsorgscollege Stockholm" från äldre- och omsorgsnämndens vice ordförande Sofia Modigh (KD), ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) och ledamoten Ann-Katrin Åslund (L) med instämmande av ersättaren Alfred Askeljung (C)

Dnr 1.5 -822/2017

Äldre- och omsorgsnämndens beslut

Äldre- och omsorgsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-11-21.

I en skrivelse till äldre- och omsorgsnämnden från vice ordf. Sofia Modigh (KD), led. Dennis Wedin m.fl. (M) och led. Ann-Katrin Åslund (L) samt med instämmande av ersättaryttrande från Alfred Askeljung (C) påtalas behovet av fler praktikplatser för arbetsplatslärande, så kallade APL-platser. Enligt skrivelsen erbjuder stadens egna verksamheter endast 35 av 300 elever från Vård- och omsorgscollege i Stockholm APL-platser. Skribenterna önskar en redovisning av varför det inte tillskapats fler platser för arbetsplatsförlagt lärande i stadens egna äldreomsorgsverksamheter. Det efterfrågas också en plan för hur äldreförvaltningen tänker arbeta för att tillskapa fler APL-platser inom stadens kommunalt drivna verksamheter.

Äldreförvaltningen besvarar skrivelsen och framför bl.a. att för att de studerande ska tas emot på ett bra sätt krävs att det finns utbildade handledare på enheten. Många enheter uppger att de varken hinner eller har möjlighet att ständigt utbilda nya handledare. Stadens pågående egna vård- och omsorgsutbildningar och projekt, t.ex. Tryggt mottagande i hemmet, Stjärnmärkning av demensomsorg och DigIT som höjer kunskapen om digital teknik, belastar i hög grad högt verksamheterna och försvårar möjligheter att få loss resurser för att ta emot praktikanter.

För att bidra till ett gott samarbete kring utbildningen samt om tillgången till praktikplatser har äldreförvaltningen regelbunden kontakt med flertalet av utbildningsanordnarna. Vidare samarbetar

förvaltningen med stadsdelsförvaltningarna, personalstrategiska avdelningen på stadsledningskontoret och arbetsmarknadsförvaltningen för att på olika sätt skapa bra förutsättningar för ett arbetsplatsförlagt lärande.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättare samt med stöd av ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) och Alfred Askeljung (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Erik Slottnér (KD), ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) och ledamoten Ann-Katrin Åslund (L) anmäler ett gemensamt särskilt uttalande med stöd av ersättaryttrande från Alfred Askeljung (C).

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande från (KD), (M) och (L) med stöd av ersättaryttrande från (C):

”Vi tackar förvaltningen för svaret på vår skrivelse där vi önskar en redovisning av varför det inte tillskapats fler platser för arbetsplatsförlagt lärande i stadens äldreomsorgsverksamheter i egen regi och hur förvaltningen tänker arbeta för att tillskapa sådana platser.

Vi tvingas konstatera att vi inte har fått svar på våra frågor.

Förvisso konstaterar förvaltningen att frågan är angelägen, att behovet av att rekrytera kompetenta medarbetare är stort och att en förutsättning för det är att verksamheterna ger elever och studenter möjlighet till arbetsplatsförlagt lärande. De svårigheter som sedan radas upp i tjänsteutlåtandet och som majoriteten upplever vara i vägen för att göra verkstad av sina goda intentioner är på inget sätt unika för verksamheter i egen regi, utan dessa finns i lika stor utsträckning inom den privat och ideellt drivna äldreomsorgen. Ändå står de sistnämnda för drygt 85 procent av platserna för arbetsplatsförlagt lärande, vilket är en orimlig fördelning. Förvaltningens förklaring till denna orimlighet är inte tillfredsställande.”

§ 11 Upphandling av ungdomsbesök på vård- och omsorgsboenden

Dnr 2.4.2-962/2017

Sekretess gäller enligt 19 kap. 3 § Offentlighets- och sekretesslagen (OSL)

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden godkänner bifogat upphandlingsdokument dnr 2.4.1-655/2017
2. Äldrenämnden ger förvaltningschefen i uppdrag att genomföra upphandling enligt upphandlingsdokument dnr: 2.4.1-655/2017
3. Äldrenämnden ger förvaltningschefen i uppdrag att för äldrenämndens räkning ta upphandlingsadministrativa beslut, fatta tilldelningsbeslut, teckna avtal med utförare och förvalta avtalet
4. Äldrenämnden uppdrar åt förvaltningen att återkomma med årsvis redovisning av ungdomsbesök på vård och omsorgsboenden.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-11-22.

I budgeten för år 2013 tilldelades äldrenämnden uppdrag och medel för en satsning avseende ungdomsbesök på vård- och omsorgsboenden. Satsningen har fortsatt årligen och medlen har fördelats av äldreförvaltningen till utförare inom vård- och omsorgsboenden utifrån ett ansökningsförfarande. Ungdomsbesök på vård- och omsorgsboenden har visat sig vara en uppskattad satsning inom äldreomsorgen och ger ungdomar en första inblick i hur det är att arbeta inom äldreomsorgen.

För att optimera användningen av medlen, minska den administrativa hanteringen samt förbättra uppföljning och statistik, så föreslår äldreförvaltningen äldrenämnden att denna verksamhet upphandlas och utförs av en extern aktör. Förslaget i upphandlingsdokumentet avser en avtalsperiod om ett år med möjlighet till förlängning med ett år i taget. Sammantaget är den möjliga avtalsperioden fyra år. Upphandlingens värde uppgår till 4,5 mnkr per år.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V), ledamoten Mirja Räihä m.fl. (S) och ledamoten Eivor Karlsson m.fl. (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut med instämmande av ersättaryttrande från Erik Vallström (Fi).

Vice ordföranden Erik Slottner (KD), ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) och tjänstgörande ersättaren Johan Hjelm (L) yrkar bifall till ett gemensamt förslag till beslut med instämmande av ersättaryttrande från Alfred Askeljung (C).

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att det finns två förslag till beslut: förvaltningens förslag till beslut som stöddes av (V), (S) och (MP) med instämmande av ersättaryttrande från (Fi) och ett gemensamt förslag till beslut från (KD), (M) och (L) med instämmande av ersättaryttrande från (C).

Ordföranden ställer förslagen till beslut mot varandra och finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag som stöddes av (V), (S) och (MP) med instämmande av ersättaryttrande från (Fi).

Reservation från (KD, (M) och (L) med instämmande av ersättaryttrande från (C):

Vice ordföranden Erik Slottner (KD), ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) och tjänstgörande ersättaren Johan Hjelm (L) med instämmande av ersättaryttrande från Alfred Askeljung (C) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för gemensamt förslag till beslut enligt följande:

- ”Vi yrkar gemensamt att äldrenämnden beslutar att
- avslå förvaltningens förslag till beslut
 - därutöver anföra följande:

Ungdomsbesök på vård- och omsorgsboenden är en uppskattad satsning inom äldreomsorgen.

En utvärdering som Äldrecentrum gjort på uppdrag av förvaltningen visar att samtliga inblandade parter – de äldre, personalen och ungdomarna – är nöjda med dessa besök. Besöken bidrar till att skapa kontakt mellan generationerna, till att förgylla vardagen för de äldre och till att öka intresset för att i framtiden arbeta inom äldreomsorgen.

För verksamhetsåret 2017 har det inkommit 62 stycken ansökningar om medel för ungdomsbesök på vård- och omsorgsboenden. Inkomna ansökningar uppgår till 10 225 00 kr, vilket kraftigt överstiger anslaget om 4.500 000 kr för ungdomsbesök.

Verksamheterna får endast 44 procent av ansökt belopp.

Alliansen vill istället utöka och utveckla arbetet med ungdomsbesök. Vi anser dock inte att centralstyrning av utvecklingen av det viktiga arbetet är rätt väg att gå. Vi tror att utvecklingen istället gynnas av att besluten fattas lokalt med nära verksamhetsanknytning. Vi tycker inte att förvaltningens argument är tunga nog för att motivera en upphandling enligt föreliggande ärende. Vi anser att det är en för kraftig centralstyrning och en för stor inskränkning av boendenas möjlighet att själva påverka.

Därutöver är det med stor förvåning som vi konstaterar att anbudet ska vara förvaltningen tillhanda den 18 december 2017, det vill säga fyra (4) dagar efter att nämnden fattar beslut om upphandlingen. Det är ett anmärkningsvärt förfarande med en extremt kort svarstid, vilket är oförsvarligt. Vi vill därför avslå förvaltningens förslag till beslut.”

**§ 12 Anmälan av delegationsbeslut inom ärendegrupp
5.11.1-5.11.2 enligt delegationsförteckning**

Föreligger anmälda delegationsbeslut:

Dnr 5.11.1-395/2017

- tilldelningsbeslut 2017-10-24 avseende ansökningar enligt LOV hemtjänst inkomna under tiden 2017-05-01 – 2017-08-15 med avtalsstart 2017-10-01
- tilldelningsbeslut 2017-11-13 avseende ansökningar enligt LOV hemtjänst inkomna under tiden 2017-08-16 – 2017-10-15 med avtalsstart 2017-12-01
- tilldelningsbeslut 2017-10-30 avseende ansökningar inkomna från befintliga utförare under tiden 2017-05-01 – 2017-08-15 med avtalsstart 2017-12-01.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna.

**§ 13 Anmälan av minnesanteckningar från
branschrådets möte den 24 november 2017**

Föreligger minnesanteckningarna från branschrådets möte den 24 november 2017.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna.

§ 14 Anmälan av protokoll från kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR) sammanträde den 7 december 2017

Föreligger protokoll från kommunstyrelsens pensionärsråds (KPR) sammanträde den 7 december 2017.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden lägger anmälan till handlingarna.

**§ 15 Anmälan av protokoll från kommunstyrelsens råd
för funktionshinderfrågor sammanträde den 13
november 2017**

Föreligger protokoll från kommunstyrelsens råd för
funktionshinderfrågor från sammanträden den 13 november 2017.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden lägger anmälan till handlingarna.

§ 16 Anmälan av protokoll från det gemensamma för socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden råd för funktionshinderfrågor från sammanträden den 7 december 2017

Föreligger protokoll från det gemensamma för socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden för funktionshinderfrågor från sammanträde den 7 december 2017.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden lägger anmälan till handlingarna.

§ 17 Anmälan av postlistan för 1-30 november 2017

Föreligger äldreförvaltningens postlista för november 2017.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden lägger anmälan till handlingarna.

§ 18 Övriga frågor

Inga frågor anmäls.

Vid protokollet

Barbara Ahlmark, nämndsekreterare